

Högre utbildnings andra utgivningsår inleds här

Ann-Sofie Henriksson och Anders Sonesson

Vi presenterar härmed årets första nummer av Högre utbildning som också är det tredje i tidskriftens historia. En historia som nu kan beskrivas som tvåårig. Bidrag lämnas alltjämt in i jämn takt. Vi tolkar det som att Högre utbildning fyller en viktig funktion. Lärare och andra verksamma inom svenska högskolor och universitet vill undersöka sin egen praktik, diskutera utvecklingen i Högre utbildning och dela med sig av sina slutsatser och erfarenheter. Utvecklingen på många lärosäten mot ett meriteringssystem som i större utsträckning beaktar pedagogisk skicklighet bidrar kanhända. Men redaktionen kan se att lusten att dela med sig finns där också på de lärosäten där sådana incitament ännu saknas. Mycket glädjande!

I detta nummer återfinns nio nya bidrag. Vi har också tre bidrag som tagits igenom granskningen och nu är i sista stadiet av redigeringen. Dessa kommer att publiceras i det andra numret 2012. Ytterligare nio bidrag är under pågående granskning och vi kan därför redan nu utlova ett andra nummer för 2012, sannolikt redan innan sommaren. Antalet refuserade bidrag är nu uppe i ett knappt trettiootal. Inflödet av bidrag är, som sagt, fortsatt jämnt och ingångskvaliteten på de inkomna bidragen är nu ännu högre. Andelen medlemmar på www.hogreutbildning.se ökar stadigt och redaktionen får fortsatt mycket positiv respons dels från läsare och författare, dels från våra granskare som i mycket stor utsträckning ställer upp.

Under året kommer Högre utbildning att bjuda in till ett temanummer om självständiga arbeten på grundnivå och avancerad nivå. Detta tema är intressant och angeläget av många anledningar, inte minst med tanke på det nya kvalitetssystemet och Högskoleverkets utvärderingar. Hör gärna av dig till någon i redaktionen om du har ett intressant artikeluppslag.

Bidragen i detta nummer består av tre kollegialt granskade artiklar, ett gott exempel, en forskningsnotis (premiär!) samt fyra recensioner. Bidragen illustrerar det breda fält som tidskriftens med sin inriktning omfattar och innehållet spänner över praxisgemenskaper, betydelse av lärares kön och ålder för studenters läraromdömen, förkunskapers betydelse för studieframgång, studenter som lär av varandra samt möjligheten att i en yrkesinriktad akademisk utbildning simulera fall med hög autenticitet.

Först ut bland artikelförfattarna är *Ferm Thorgersen* som med utgångspunkt i Wengers teorier kring praxisgemenskaper diskuterar möjligheter och utmaningar med forskarutbildning som vidareutbildning för praktiker. Utgångspunkten är en nationell forskarskola i musikpedagogik, men artikeln har relevans också utanför detta fält. Artikelförfattaren identifierar tre praxisgemenskaper, arenor, som de forskarstuderande ingår i: ”den vardagliga undervisningspraktiken, den akademiska forskningsmiljön på lärosätet, samt forskarskolans kurser, inklusive formella och informella mötesplatser.” Författaren ställer i sin artikel bland annat frågorna: Vad får högre utbildning för roll när lärare verksamma i ungdomsskolan parallellt med sin yrkesutövning forskarutbildar sig i syfte att återvända till sitt vanliga arbete med stärkt kompetens? Vilka möjligheter finns det till gott lärande och identitetsutveckling, och vilka är utmaningarna? Hur kan erfarenheter och lärande som uppstår i en arena tas tillvara i andra? De lärare som ingick i den nationella forskarskolan uttryckte att det behövdes en ”speciell design av forskarutbildning (...) för aktiva lärare som vill fungera som en länk mellan akademi och undervisningspraktik”.

Nästa artikel är författad av *Karlsson och Lundberg*, som undersökt hur studenter bedömt sina lärare på internettjänsten ”Studenter tycker till”. Författarna gör en kvantitativ analys av hur två sociala markörer, lärarens kön och ålder, inverkar på studenternas bedömningar. Resultaten av studien visar att kvinnor och yngre systematiskt ges lägre betyg. Författarna menar att studenters omdömen om lärare har blivit ett allt vanligare inslag i högre utbildning och att en spänning har uppstått mellan behovet att skydda lärares integritet och ett ökat studentinflytande.

I det tredje bidraget undersöker *Carlsson* ”vilken betydelse gymnasiala förkunskaper i matematik har för studieresultaten på en kurs i grundläggande statistik på högskolenivå”. Extra kurser, utöver behörighetskraven, i matematik synes inte ha någon betydelse för studieresultaten på statistik kursen. Istället är det betyget på de mer elementära matematikkurserna som verkar ha betydelse. En tolkning av resultaten är enligt författaren att det inte krävs särskilt mycket matematiskt kunnande för att klara sig bra på statistik kursen, utan att det snarare är ”allmänna kognitiva förmågor som intuition, logiskt tänkande och problemlösningsförmåga som är viktiga”.

Detta nummer innehåller också ett bidrag i form av ”gott exempel”. *Hellmer* beskriver övergången från traditionell klassrumsundervisning, med kunskapsöverföring från lärare till studenter som dominerande inslag, till en undervisningsform där studenter, med olika typer av stöd, lär av varandra. Det främsta syftet till övergången var att komma ifrån en undervisningssituation där studenterna enbart var passiva mottagare av kunskap. En positiv sideffekt var att de studenter som deltagit i den nya undervisningsformen där de lärt av varandra klarade sig bättre vid examinationen.

I detta nummer publicerar vi för första gången en forskningsnotis. Bidragsformen är tänkt att omfatta pågående forskning, teoretiska eller metodologiska dilemman, diskussion om forskningsfrågor och/eller om problemområden inom undervisning och lärande. Bidragsformen är således tänkt för pågående forskning snarare än resultat av forskning. Denna första forskningsnotis är skriven av *Borell och Egonsdotter* och har titeln ”Om möjligheterna att replikera professionella utmaningar i lektionssalen: Datorbaserad simulering av barnvårdsutredningar”. Det projekt som beskrivs i notisen har som syfte att utveckla en sådan simulering. Datorbaserade simuleringar har enligt författarna fördelen att studenterna kan experimentera med olika handlingsalternativ utan risk för att klienten drabbas negativt. En utmaning i arbetet med att utveckla simuleringen är att ”söka förena högt ställda krav på formell och reell autenticitet”.

Recensionerna omfattar två svenska böcker, en lärobok respektive en antologi, inom fältet universitets-/högskolepedagogik, en dansk rapport om lärosätenas kunskap om sig själva och sin verksamhet, samt en engelskspråkig bok som ger en internationell överblick av utvecklingen och användandet av studentundersökningar som ett inslag i universitetens kvalitetsarbete. Är du intresserad av att recensera? Vi välkomnar alla initiativ från er läsare! Det står alla fritt att skicka in recensioner eller föreslå lämpliga publikationer för recension samt skriva debattartiklar. I regel kan vi ordna ett gratisexemplar till dig av den bok som du önskar recensera.

Högre utbildning är varken mer eller mindre än summan av alla de engagerade personer som bidrar till tidskriften. Avslutningsvis vill vi därför tacka alla författare, granskare och recensenter. Ni gör en ovärderlig insats för utvecklingen av högre utbildning och vi är väldigt glada över att ni väljer att publicera er just här!

Vi önskar er trevlig läsning och en fortsatt härlig vår!

Ann-Sofie Henriksson och Anders Sonesson,
för *Högre utbildnings* redaktion.